

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus!

Predikotext i dag är episteln för första årgången för julmorgonen, Rom 1:1–4:

Guds evangelium, 2 som han har utlovat genom sina profeter i de heliga Skrifterna[.] 3 [Evangeliet] handlar om hans Son, som till sin mänskliga natur är född av Davids ätt 4 och som genom helighetens Ande med kraft har bevisats vara Guds Son efter uppståndelsen från de döda: Jesus Kristus, vår Herre.

Bön: Julen nu åter är inne. Samla oss, Jesus, kring dig! Helga vårt hjärta och sinne, och till din boning oss vig! Led oss till krubban den hära, där vi dig finner helt visst! Lär oss med lovsång dig ära, om än i svaghet och brist!

Temat för predikan i dag är, *Guds Son, människa i köttet*. Predikan har tre delar:

1. Guds evangelium, utlovat genom profeterna
2. Sann Gud och sann människa
3. Bevisad vara Guds Son

Guds evangelium, utlovat genom profeterna

Vi ska läsa några av de profetiska utsagorna i de heliga Skrifterna, alltså GT, och ha dem med oss när vi sedan talar om beviset för att Jesus är Guds Son. Det finns många profetior, och det här blir bara ett litet urval.

Jes 7:14: *Därför ska Herren själv ge er ett tecken: Se, jungfrun ska bli havande och föda en son, och hon ska ge honom namnet Immanuel.*

Bibelkritiken har varit hård mot det här stället. Det här kan omöjligt avse Maria och Jesus, menar man, för Jesaja kunde inte ha sagt något sådant 700 år i förväg. Men vi har Guds Andes egen tolkning i Matt 1:22f: *Allt detta hände för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: Se, jungfrun ska bli havande och föda en son, och man ska ge honom namnet Immanuel. Det betyder: Gud med oss.*

Jes 9, GT:s julevangelium, har vi som första läsning i dag. Jag vill här bara citera de mäkti-

ga verserna v 6–7: *För ett barn blir oss fött, en son blir oss given. På hans axlar vilar herradömet, och hans namn är: Under, Rådgivare, Mäktig Gud, Evig Far, Fridsfurste. Så ska herradömet bli stort och friden utan slut över Davids tron och hans rike.*

Vi måste också ta fram det som är långfredagens starka evangelium i Jes 53:5: *Han blev genomborrad för våra brott, slagen för våra synder. Straffet blev lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade.*

Jer 33:14–16: *Se, dagar ska komma, säger Herren, då jag ska uppfylla det löfte som jag har talat om Israels hus och Juda hus. 15 I de dagarna och på den tiden ska jag låta en rättfärdig telning växa upp åt David. Han ska skaffa rätt och rättfärdighet på jorden. 16 I de dagarna ska Juda bli frälst och Jerusalem bo i trygghet. Man ska kalla det så: Herren vår rättfärdighet.*

När profeterna talar om "dagar som ska komma" och om "den tiden" handlar det om Jesus.

Hes 34:23f: *Jag ska låta en herde uppstå, gemensam för dem alla, och han ska valla dem, nämligen min tjänare David. Han ska valla dem och vara deras herde. 24 Jag, Herren, ska vara deras Gud, men min tjänare David ska vara furste ibland dem. Jag, Herren, har talat.*

Herden känner vi mycket väl igen i Jesu undervisning enligt Joh 10. Där säger han uttryckligen att det är Han som är den gode herden, som ger sitt liv för fåren.

Mose berättar profetiskt om Jesus i 5 Mos 18:15, 18f:

15 En profet lik mig ska Herren din Gud låta uppstå åt dig bland ditt folk, från dina bröder. Honom ska ni lyssna till.

18 HERREN sade: Jag ska låta en profet lik dig uppstå åt dem bland deras bröder. Jag ska lägga mina ord i hans mun, och han ska tala till dem allt som jag befäller honom. 19 Och om någon inte lyssnar till mina ord som han talar i mitt namn, ska jag själv utkräva det av honom.

Denna profet kallades av judarna helt enkelt "Profeten" (Joh 1:21).

Till sist går vi till det allra första evangeliet. På den dagen när syndafallet skedde sade Gud till ormen i paradiset, 1 Mos 3:15: *Jag ska sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din avkomma och hennes avkomma. Han ska krossa ditt huvud och du ska hugga honom i hälen.*

Sann Gud och sann människa

Luther har formulerat julnattens under starkt i sin älskade julpsalm. Där skriver han [virsi 21:5]:

*Du Herre, som har allting gjort,
vars välde är så högt och stort,
du ligger nu på hö och strå.
Hur har du dig förnedrat så!*

Här uttrycks den stora sanningen att Jesus, det lilla barnet, är sann Gud och sann människa. Det finns olika uttryck i Bibeln för detta. I dagens text: *till sin mänskliga natur – genom helighetens Ande*. De grekiska orden *kata sarka* betyder ordagrant *efter köttet*. Motsvarande är *kata pneuma*, efter Anden. Parallellen köttet – Anden ses tydligt i 1 Tim 3:16:

*Han blev uppenbarad i köttet,
bevisad rättfärdig genom Anden.*

Också i 1 Pet 3:18 finns samma parallell:

Han blev dödad till kroppen men levandegjord genom Anden.

Ordparet "efter köttet – efter Anden" betecknar den djupa läran om Kristi två naturer. Det beskriver också Kristi förnedring och upphöjelse. Förnedringen bestod inte i att han föddes som människa, utan i att han avstod från sin gudomlighet och klädde sig i mänsklig gestalt, med allt vad som hör till av svaghet, lidande, hunger, törst, trötthet och sjukdom. Han var i allt lik oss. Men på en punkt framträdde han inte som oss andra: han var utan synd.

Kristi upphöjelse beskrivs med orden "genom helighetens Ande". Den stora händelsen som bevisar hans gudomlighet var hans uppståndelse från de döda. Men det finns många andra steg i upphöjelsen. Det kunde finnas glimtar av hans härlighet under hans liv. En sådan glimt ser vi redan på julnatten: ängels bud-

skap där Messias-barnet kommer med frid på jorden, och den stora änglakören. Men annars var hans ankomst helt vanlig, och egentligen ringare än vanligt, för det är inte alla små barn som föds bland djuren och får sin första bädd i en krubba.

Jesus var sann människa: han vandrade omkring i sandaler som slets ner precis som alla andra människors sandaler, han blev trött av vandringen, han grät vid Lazarus grav. Men han var också sann Gud, vilket kunde skymta fram ibland: han gjorde under, han läste människors tankar, han visste precis vad som skulle hända honom.

Den här lärofrågan har varit svår för människor att smälta. Och den har också angripits hårt av djävulen. Nu senast har vi kunnat se i TV-programspalter att man har gjort en film där Jesus sägs ha varit gift och ha familj. Den filmen hoppas jag att ingen av oss ska se. Det är rena förförelsen som är avsedd att ta ifrån Jesus hans sanna gudomlighet, och sådana fantasier har ingen grund i verkligheten.

Samma förförelser sker också inom kyrkorna. Det finns biskopar i folkkyrkan som påstått att det inte är nödvändigt att tro på jungfrufödelsen, även om vi bekänner den läran i varje gudstjänst.

Det här är inga nya påfund. Redan under de första århundradena fanns en judisk-kristen sekt som menade att Jesus endast var en människa. De hävdade också att hednakristna måste omskäras, och de förkastade Paulus undervisning. De kallades *ebioniter*. Senare uppstod benämningen *adoptianism*, som menade att Jesus var bara en vanlig människa, men att han blev adopterad till Guds son när han döptes.

Alla de här villfarelserna har förkastats av fornkyrkan. Vi bekänner i den nicaenska trosbekännelsen:

*... och på en enda Herre, Jesus Kristus,
Guds enfödde Son, född av Fadern före all
tid, Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av
sann Gud, född och icke skapad, av samma
väsen som Fadern, på honom genom vilken
allting är skapat; som för oss människor
och för vår salighets skull har stigit ned från
himmelen och tagit mandom genom den*

Helige Ande av jungfrun Maria och blivit människa.

Särskilt starkt kommer den här bekännelsen fram i den Athanasianska trosbekännelsen, som uttrycker mysteriet så här:

Så är det en rätt tro att vi tror och bekänner, att vår Herre Jesus Kristus, Guds Son, är i lika mån Gud och människa. Gud är han såsom född av Faderns väsende före all tid, och människa är han såsom född av moderns väsen i tiden.

Helt och fullt Gud och helt och fullt människa med förnuftig själ och mänsklig kropp. Jämlik Fadern efter den gudomliga naturen, ringare än Fadern efter den mänskliga naturen.

Bevisad vara Guds Son

Det starkaste beviset för att Jesus var Guds Son har vi i hans uppståndelse. Men det finns ett par tidigare vittnesbörd.

Det första är när han blev döpt av Johannes Döparen. Då såg han himlen dela sig och Anden komma ner över honom som en duva. Och en röst kom från himlen: *"Du är min älskade Son. I dig har jag min glädje."* (Mark 1:11)

Markus berättar också om en annan händelse, på det höga berget (Mark 9:2ff). När Jesus samtalade med Mose och Elia, som visade sig för de tre lärjungarna som fick vara med, hördes en röst från molnet: *"Han är min älskade Son. Lyssna till honom!"*

Vi kan påminna oss Moses förmaning som vi läste: *Honom ska ni lyssna till!*

De här orden har en väldigt viktig bakgrund i 2 Sam 7. Där berättas om hur Gud sände profeten Natan till David där han tänkte på att bygga ett hus åt Guds ark, som då fick nöja sig med ett tält, medan David själv bodde i ett hus av cederträ. Då förmedlade Natan följande budskap åt David (v11b–16):

Nu förkunnar Herren för dig att Herren ska bygga ett hus åt dig. 12 När din tid är slut och du vilar hos dina fäder ska jag efter dig upphöja din avkomling som ska utgå ur ditt liv, och jag ska befästa hans kungadöme.

13 Han ska bygga ett hus åt mitt namn, och jag ska befästa hans kungatron för evigt. 14 Jag ska vara hans far och han ska vara min son. Gör han något orättfärdigt ska jag straffa honom med människors ris och med plågor som drabbar människors barn. 15 Men min nåd ska inte vika från honom, så som jag lät den vika från Saul, som jag lät vika för dig. 16 Ditt hus och ditt kungadöme ska bestå inför mig till evig tid. Din tron ska vara befäst för evig tid.

Den här avkomlingen är i första hand Davids son Salomo. Det var han som fick i uppdrag att bygga templet i Jerusalem. Och han var en vanlig syndig människa, som det kunde sägas om att han gjorde "något orättfärdigt". Han syndade så grovt att Davids rike blev delat itu efter Salomos död. Det bestod inte inför Gud till evig tid, och hans tron blev inte befäst.

Men nu säger rösten som hördes över Jordan och på det heliga berget, att det är Jesus som är den Son som Gud lät sin profet Natan tala om. "Han är min älskade Son." Han bevisas vara Davids ättling både av Matteus och Lukas. Matteus visar hans juridiska sida från Josef, medan Lukas visar hur han är Davids ättling genom Maria. Han hyllas som "Davids son" av folket på palmsöndagen.

Och vi läste nyss vad Hesekiel profeterar om honom (34:23), där han talar om att David ska vara deras herde och furste.

Det var denne Davids Son som judarna väntade på, och som allmänt kallades Messias. Han kallas rentav David själv. Vid Jordan och på det höga berget kom Guds eget vittnesbörd om att Jesus är denne Son. Därför predikade också apostlarna frimodigt att denne Jesus, som judarna hade korsfäst, "har Gud gjort till både Herre och Messias" (Petrus i Apg 2:36).

Det är Honom vi firar i dag, och vi får påminna oss att Han kom till vår jord för att *var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv*. Låt oss följa Rosenius:

Vi stämmer in med salig fröjd i änglaskarans ord:
Pris, ära Gud i himlens höjd
och frid här på vår jord
åt mänskorna Guds välbehag!
Amen.